

การประกันตัวในชั้นศาล

การขอประกันตัวในชั้นศาลมี 2 ช่วง

ช่วงแรก เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการนำตัวผู้ต้องหามาขอฝากขังต่อศาลและศาลอนุญาตให้ขังซึ่งถือว่าผู้ต้องหาอยู่ในอำนาจควบคุมของศาลแล้ว

ช่วงที่สอง คือ ช่วงที่ศาลประทับฟ้องของโจทก์ ผู้ต้องหาที่มีสถานะเป็นจำเลยซึ่งต้องถูกควบคุมตัวอยู่ในอำนาจของศาล ดังนี้ หากผู้ประกันประสงค์จะขอให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ก็จะต้องยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวระหว่างสอบสวนหรือระหว่างพิจารณา แล้วแต่กรณีต่อศาล

กำหนดเวลาที่ศาลอนุญาตให้ประกันมีดังนี้

ชั้นสอบสวน มีกำหนดเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ฝากขังจนกระทั่งมีการฟ้องหรือไม่ฟ้องคดี

ชั้นพิจารณาของศาล สัญญาประกันใช้ได้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกควบคุมตัวโดยศาล ผู้ประกันสามารถยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวโดยใช้หลักประกันได้ดังนี้

หลักประกัน	เงื่อนไข/ลักษณะ
1. การใช้หลักทรัพย์เป็นประกัน	<ul style="list-style-type: none">- เงินสด- ที่ดิน มีโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งมีหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน ซึ่งไม่มีภาระผูกพันอันอาจกระทบต่อการบังคับคดี หากจะนำสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินมาเป็นประกันด้วยก็จะต้องแสดงสำเนาทะเบียนบ้านและหนังสือ ประเมินราคาส่งปลูกสร้างที่น่าเชื่อถือประกอบด้วย- ห้องชุดมีโฉนดที่ดินและมีหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด และต้องไม่มีภาระผูกพันอันอาจกระทบต่อการบังคับคดีได้- หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคา มูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น<ul style="list-style-type: none">- พันธบัตรรัฐบาล- สลากออมสิน- สลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร- ใบรับเงินฝากประจำของธนาคาร- ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออก- ตั๋วแลกเงิน หรือเช็คที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน- หนังสือรับรองของธนาคาร เพื่อชำระเบี้ยปรับแทน ในกรณีผิดสัญญาประกัน

<p>2. การใช้บุคคลเป็นประกัน</p>	<p>เป็นผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมีรายได้แน่นอน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ - สมาชิกรัฐสภา - ผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่น - สมาชิกสภาท้องถิ่น - พนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น - พนักงานรัฐวิสาหกิจ - พนักงานของรัฐประเภทอื่น ๆ ลูกจ้างของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ - ผู้บริหารพรรคการเมือง - ทนายความ ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวข้างต้น ต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น - บุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติ พี่น้อง - ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง - บุคคลที่เกี่ยวข้องกันโดยทางสมรส หรือ - บุคคลที่ศาลเห็นว่า มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนเป็นญาติพี่น้องหรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่ศาลเห็นสมควรให้ประกันได้ <p>อัตราหลักประกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน 10 เท่า ของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน หากวงเงินประกันมียอดสูงกว่าวงเงินที่ผู้นั้นมีสิทธิประกันได้ ศาลอาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวางเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติม ให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้ หรืออาจให้มีผู้ขอประกันหลายคนร่วมกันทำสัญญาประกัน โดยใช้วงเงินของแต่ละคนรวมกันได้
---------------------------------	---

หลักฐานที่ต้องนำมาแสดงในการขอประกันตัว

- บัตรประชาชน บัตรข้าราชการ หรือบัตรแสดงตำแหน่งหน้าที่การงาน ทะเบียนบ้านของจำเลยและผู้ประกัน พร้อมสำเนา
- หลักทรัพย์ เช่น โฉนดที่ดิน , หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3ก) (ซึ่งต้องไม่มีภาระจำนอง หรือสลักหลังห้ามโอนที่ยังไม่พ้นกำหนด หรือเป็นที่ดินไม่มีทางสาธารณะ(ที่ดินตาบอด) พร้อมถ่ายสำเนา 2 ชุด , แผนที่การไปที่ตั้งที่ดินแปลงดังกล่าว(โดยละเอียด) , ภาพถ่ายที่ดินแปลงดังกล่าว
- เงินสด , สมุดบัญชีเงินฝาก
- หนังสือรับรองจากต้นสังกัดหรือนายจ้าง (กรณีขอประกันตัวด้วยตำแหน่งหน้าที่) และสลิปเงินเดือนๆ ล่าสุด

- หนังสือรับรองราคาประเมิน รับรองไม่เกิน 6 เดือน (กรณีใช้โฉนดที่ดิน , หนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นประกัน)
- หนังสือรับรองจากธนาคาร (กรณีใช้สมุดเงินฝากเป็นประกัน)
- หลักฐานการยินยอมของคู่สมรส(กรณีผู้ประกันมีคู่สมรส) , สำเนาทะเบียนสมรส , สำเนาทะเบียนบ้าน(คู่สมรส) , สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน(คู่สมรส)

หลักเกณฑ์ในการส่งคำร้องขอประกัน

เมื่อยื่นคำร้องขอประกันแล้ว ศาลจะพิจารณาเรื่องเหล่านี้ประกอบในการพิจารณาส่งคำร้อง คือ

1. ความหนักเบาแห่งข้อหา
2. พยานหลักฐานที่น่าสืบแล้วมีเพียงพอ
3. พฤติการณ์ต่างๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
4. เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงพอ
5. ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่
6. ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงพอ
7. ค่าคัดค้านของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ

ขั้นตอนการขอประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย

1. ขอแบบพิมพ์คำร้องขอประกันตัวได้จากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของศาล
2. เขียนคำร้องขอประกันตัวได้เอง โดยขอคำแนะนำหรือดูตัวอย่างได้จากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หากผู้ขอประกันเขียนหนังสือไม่ได้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จะช่วยเขียนให้ โดยไม่ต้องเสียค่าตอบแทนแต่ประการใด
3. ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยลงชื่อในคำร้องขอประกันตัว หากผู้ต้องหาหรือจำเลยมิได้ถูกขังอยู่ที่ศาล เป็นหน้าที่ของนายประกันที่จะต้องนำคำร้องไปให้จำเลยหรือผู้ต้องหา ลงชื่อ
4. นายประกันยื่นคำร้องขอประกันตัวพร้อมหลักฐานต่างๆ ที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
5. เมื่อเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ได้ตรวจคำร้องและหลักฐานเรียบร้อยแล้วจะลงบัญชีรับเรื่องไว้เป็นหลักฐาน แล้วนำเสนอคำร้องต่อผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาส่งคำร้อง เมื่อผู้พิพากษาส่งคำร้องแล้วจะส่งคำร้องขอประกันกลับคืนไปที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
6. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จะแจ้งคำสั่งของศาลให้นายประกันทราบ
7. หากศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ประกัน นายประกันอาจต้องวางเงินประกัน ค่าใช้จ่ายในการบังคับคดี โดยเจ้าหน้าที่จะออกใบรับหลักฐานการขอประกันและใบรับเงินให้
8. เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ประกันแล้ว ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ที่ศาลและยังไม่มี การออกหมายขังไว้เลย จะนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยออกจากห้องควบคุมในศาลได้เลย ถ้าหากผู้ต้องหาหรือจำเลยอยู่ระหว่างถูกขังตามหมายศาล เจ้าหน้าที่จะนำหมายปล่อยไปปล่อย ณ ที่ถูกคุมขัง
9. ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะถูกปล่อยตัวในวันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ประกันตัว

10. หากศาลไม่อนุญาตให้ประกัน ผู้ขอประกันขอรับหลักทรัพย์ที่ยื่นไว้คืนได้จากเจ้าหน้าที่
ประชาสัมพันธ์

11. การขอประกันในระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว แต่ศาลอาจใช้
ดุลพินิจเพิ่มหลักประกันจากของศาลชั้นต้นได้

การขอรับหลักทรัพย์หรือเงินสดคืนจากศาล

เมื่อคดีถึงที่สุด หรือศาลอนุญาตให้ถอนประกัน หรือสัญญาประกันสิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่น ความรับผิดชอบ
ตามสัญญาประกันสิ้นสุดลง นายประกันสามารถขอหลักประกัน คืนได้ทันทีโดยยื่นคำร้องขอต่อศาลและ
แนบหลักฐานคือใบรับหลักฐานและใบรับ เงิน ที่ศาลออกให้เมื่อครั้งยื่นขอปล่อยชั่วคราว หากใบรับ
หลักฐานหรือใบรับเงินสูญหาย ต้องแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจและนำใบรับแจ้งความมาแสดง
ต่อศาล โดยปกติแล้วนายประกันต้องยื่นคำร้องด้วยตนเอง หากไม่สามารถมารับได้ด้วยตนเองสามารถ
มอบฉันทะให้ผู้อื่นมายื่นคำร้องขอถอนประกันและรับหลักทรัพย์หรือเงินสดแทนได้ โดยใบมอบฉันทะ
ขอได้ที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของศาล

การมอบฉันทะให้ส่งตัวจำเลยหรือผู้ต้องหา

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้นายประกันได้ประกันตัวจำเลยหรือผู้ต้องหาไป นายประกันมีหน้าที่ต้อง
ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลตามกำหนดนัดของศาลทุกครั้ง แต่หากนายประกันไม่สามารถมาศาล
ได้ นายประกันอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลแทนได้ โดยขอแบบฟอร์ม
ใบมอบฉันทะได้ที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของศาล

การขอถอนประกัน

นายประกันอาจขอถอนประกันได้เสมอ โดยต้องส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล เมื่อศาลได้อนุญาต
ความรับผิดชอบตามสัญญาประกันเป็นอันสิ้นสุดลง

กรณีศาลสั่งปรับนายประกัน

ในกรณีที่ศาลสั่งปรับนายประกันตามสัญญาประกัน นายประกันจะต้องนำเงินค่าปรับมาชำระต่อศาล
ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด มิฉะนั้นศาลจะสั่งยึดหลักประกันขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระ
ค่าปรับต่อไป และถ้าได้เงินไม่พอชำระค่าปรับ ศาลอาจยึดทรัพย์สินอื่น ๆ ของนายประกันมา
ขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับจนครบ นายประกันที่ศาลสั่งปรับตามสัญญาประกัน มีสิทธิอุทธรณ์
คำสั่งศาลได้ภายในกำหนด 1 เดือน หรืออาจนำตัวจำเลยมาส่งศาลและขอลดค่าปรับต่อศาล

ข้อควรปฏิบัติสำหรับนายประกัน

1. ให้ชื่อและที่อยู่อันแท้จริงต่อศาลหากมีการย้ายที่อยู่ต้องแจ้งให้ศาลทราบโดยเร็ว
2. เมื่อศาลอนุญาตให้ประกัน นายประกันต้องลงลายมือชื่อในสัญญาประกันไว้เป็นหลักฐานและต้องลงชื่อทราบกำหนดวันเวลาส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมายังศาลด้วย
3. ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลตามกำหนดนัดในชั้นผิดฟ้องฝากขัง นายประกันต้องนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาศาลในวันครบกำหนดผิดฟ้องฝากขังแต่ละครั้ง เมื่อศาลนัดให้จำเลยไปศาลในวันใด ไม่ว่าจะเป็วันนัดสืบพยาน นัดฟังคำพิพากษา นัดสอบถามหรือนัดเพื่อการอื่นใด นายประกันต้องนำจำเลยไปส่งศาลทุกครั้ง หากนายประกันผิดนัดไม่สามารถนำผู้ต้องหาหรือจำเลยไปศาลตามที่กล่าวข้างต้นศาลอาจถอนประกันและปรับนายประกันตามสัญญาทันที ฉะนั้นนายประกันจึงต้องคอยติดตามอยู่เสมอว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยอยู่ที่ใดในระหว่างประกันตัว